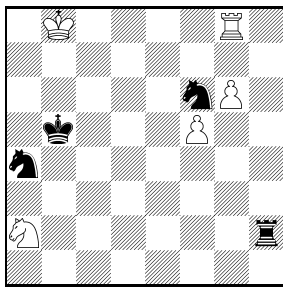

Skladatelská soutěž Nosek 70 JT

V Čs. šachu v r. 2023 bylo uveřejněno 40 soutěžních studií od 26 autorů ze 14 států. Nebylo slabých skladeb, právě naopak, o to obtížnější bylo vyhodnocení soutěže. Vzhledem k tomu, že soutěž byla vyspána k mému jubileu, o výsledku výrazně rozhodl můj vkus. Nižší významování uvádím, s ohledem na vyrovnanost, v abecedním pořadí autorů.

Michael Pasman

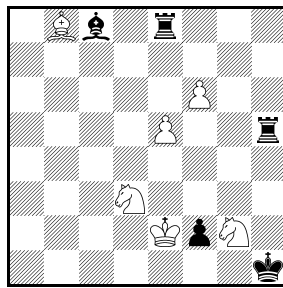
1. cena

A1 bílý remizuje 5+4

Hlinka + Kekely + Arestov

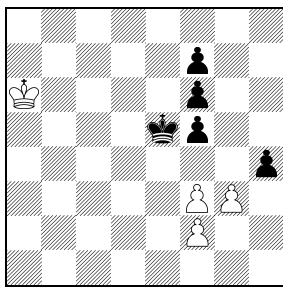
2.–3. cena

A2 bílý remizuje 6+5

J. Polášek + F. Korostenski

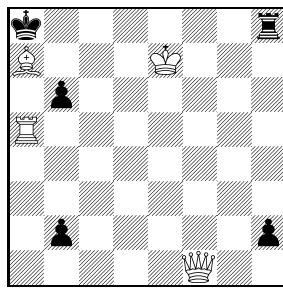
2.–3. cena

A3 bílý vyhraje 4+5

Yochanan Afek

4.–5. cena

A4 č. táhne, bílý vyhraje 4+5

1. cena – Michael Pasman (Izrael), č. 85, 12/2023

A1 1.Vf8! Jd7+ 2.Kc8! 2.Kc7? Jxf8 3.g7 Vh7! +- 2...Jxf8 2...Jab6+ 3.Kd8 Jxf8 4.Jc3+ Kc6 5.g7 Vd2+ 6.Ke7 = 3.Jc3+!! 3.g7?! Jb6+! 4.Kd8 Je6+! 5.fxe6 Vxa2 6.g8D Va8+ 7.Ke7 Vxg8 8.Kf7 Vc8! 9.e7 Vc7 10.Ke6 Vc6+ +- 3...Jxc3 4.g7 Jg6! 5.f6!! Jd5 6.f7 Jde7+ 6...Vc2+ 7.Kb8 Je5 8.f8D! Jd7+ 9.Ka8 J5b6+ 10.Kb7 = 7.Kd7 Vh7! 8.f8D Jxf8+ 9.gxf8J!! 9.gxf8D? Jg6+ +- 9...Vg7 10.Je6 Vf7 11.Ke8 Vh7 12.Jf8 =. Samé překvapení. Po úvodním přesném ústupu krále (2.Kc8!) a nečekané oběti jezdců 3.Jc3+!! kontruje černý tahem 4...Jg6! se zdánlivou výhrou. Následuje famózní finále 5.f6!! a 9.gxf8J!! korunované překvapivou pozicií remizou „umrtvenou“ věží. Obdivuhodná skladba.

2.–3. cena – M. Hlinka + Ľ. Kekely (SK) + P. Arestov, č. 74, 10/2023

A2 1.Kxf2? Vf5+ 2.Jd4 Sb7 +-; 1.f7? Sg4+ 2.Kxf2 Vxb8 +- 1... f1D+ 1...Kg1 2.Jxf2 Vf5 3.Jh3+ Kh2 4.Kf3 Sb7+ 5.Kg4 = 2.Kxf1 Vf5 3.f7! 3.Ke1? Vxf6 4.Jf2+ Kh2 5.e6 Sxe6 6.Jd5+ Vxb8 7.Jxf6 Kg2 3.Sa7? Sa6 4.Ke1 Sxd3 5.Jxd3 Vxf6; 3.Sd6? Sa6 4.Ke1 Sxd3 5.Jxd3 Vxf6 6.Sc5 Kg2 +- 3...Vxf7 4.Jf2+ Kh2 5.e6! 5.J4d3? Sh3+ 6.Ke2 Vxb8 +- 5...Sxe6 6.Se5! 6.Sd6? Vd7! 7.Se5 Sc4+! 8.Je2+ Vxe5 9.Jg4+ Kh3 10.Jxe5 Sxe2+ 11.Kxe2 Ve7 +- a) 6...Sc4+ 7.J4d3+ Vxe5 pat; b) 6...Sh3+ 7.Jg2+ Vxe5 pat. Po 6...Kg3 7.Jxe6+ Kh4 8.Jf4! =. Dva ideální paty s vazbou dvou figur. Mistrovské zpracování, s pohybem všech kamenů, nevyžaduje další komentář.

2.–3. cena – J. Polášek + Frank Korostenski (Česko), KaS D1, 3/2023

A3 1.f4+ 1.gxh4? f4! 2.Kb5 Kf5 3.Kc5 Kg6 4.Kd5 Kh5 5.Ke4 Kxh4 6.Kxf4 Kh3! = 1...Ke4! 1...Ke6 2.gxh4 Ke7 3.Kb6 Kf8 4.Kc5 Kg7 5.Kd6 Kh6 6.Ke7 +- 2.gxh4 Kxf4 3.f3 Kxf3 4.h5 f4 5.h6 Kg2 6.h7 f3 7.h8D f2 8.Dg8+! 8.Dg7+? Kf3! 9.Dxf6+ Kg2 10.Dg5+ Kh2 11.Dh4+ Kg2 12.Dg4+ Kf1! 13.Kb5 f5! 14.Df3 f4 15.Kc4 Kg1 16.Dg4+ Kh2 17.Dxf4+ Kg2 18.Dg4+ Kh2 19.Df3 Kg1 20.Dg3+ Kh1 21.Dxf2 pat. 8...Kh1! 9.Dh7+! Kg1! 10.Dg7+! Kh2 11.Dh6+! Kg1 12.De3 f5 12...Kg2 13.De4+ Kg1 14.Dg4+ Kh2 15.Df3 Kg1 16.Dg3+ Kf1 17.Kb5 +- 13.Dg3+! 13.Kb5? f4 14.Dd4 f5= 13...Kf1 14.Kb5! f4 15.Dg7/g5 Ke2 16.De5+ Kf3 17.Dh5+ 18.Dg4+ Kf1 19.Kc4 a vyhraje po 19...f5 20.Dg6 Ke2 21.De6+ Kf3 22.Dd5+! Ke2 23.Dd3+ Ke1 24.Kc3 f1D 25.Dd2 mat.

Zaujala mne již „záhadná“ studie J. Polášek, E. Vlasák a D. Navara Čs. šach 1/2022 s překvapující výhrou. Podobné téma, avšak brání pěšců se musí v této verzi vyrovnat dáma. Organický dual v samém závěru (k matové obrazci lze dospět i po 23.Dg2) neovlivňuje hodnotu pozoruhodné koncovky se záhadnými, avšak logickými pohyby dámy umožňujícími přiblížení krále (F. Korostenski se publikace nedožil).

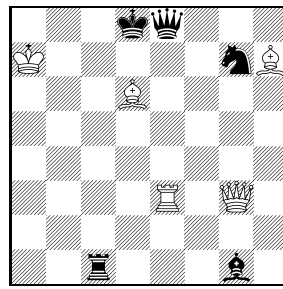
4.–5. cena – Yochanan Afek (Nizozemsko), č. 81, 11/2023

A4 1...Vh7+! 1...bxa5 2.Sd4! Vh7+ 3.Kd8! +-; 1...h1D 2.Sxb6+ Kb7 3.Da6+ +- 2.Kd8! 2.Ke6? Vh6+ 3.Kd7 bxa5; 2.Ke8? bxa5 3.Sd4 h1D 4.Da6+ Kb8 5.Se5+ Vc7 = 2...Vh8+ 2...h1D 3.Sxb6+ Kb8 4.Sc7+ Vxc7 5.Dxh1 +- 3.Kc7 Vh7+ 4.Kxb6! 4.Kd6? bxa5 = 4...b1D+ 5.Dxb1 h1D! 5...Vb7+ 6.Kc6 Vxb1 7.Sb6+ Kb8 8.Sc7+ Kc8 9.Va8+ Vb8 10.Vxb8

mat. 6.Sb8+! Kxb8 7.Va8+!! Dxa8 7...Kxa8 8.Da2+ Kb8 9.Dg8 mat. 8.Dxh7 +-.

Steffen Nielsen + M. Minski

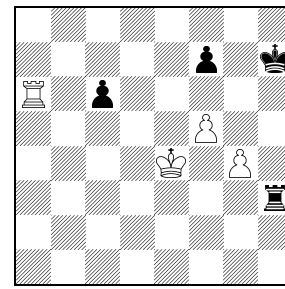
4.–5. cena

A5 bílý remizuje 5+5

Vlastimil Babula + J. Polášek

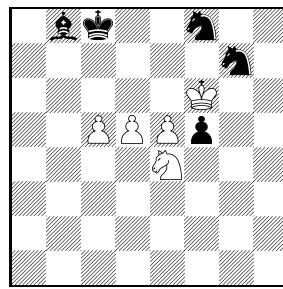
6. cena

A6 bílý vyhraje 4+4

Serhij Tkačenko

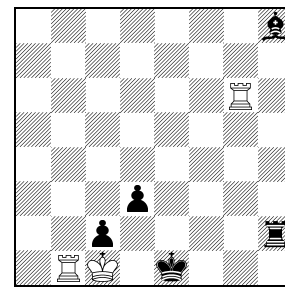
speciální cena (podle Gorgijeva)

A7 bílý remizuje 5+5

Pavel Arestov + M. Hlinka

1. čestné uznání

A8 bílý remizuje 3+5

4.–5. cena – S. Nielsen (Dánsko) + M. Minski (Německo), č. 22, 3/2023

A5 1.Dg5+! 1.Sc5?! Dd7+! 2.Kb6 Vxc5! 3.Kxc5 Sxe3+ 4.Dxe3 Da7+ +- 1...Kc8 2.Dc5+!! 2.Sf5+? Je6! 3.Sxe6+ Dxe6 4.Dc5+ Vxc5 5.Vxe6 Va5 mat. 2...Dc6 3.Sf5+ Jxf5 4.Dxf5+ Dd7+ 5.Dxd7+ Kxd7 6.Sc5! Vxc5 7.Vb3! Vb5+ 8.Ka8! Va5+ 8...Vxb3 pat. 9.Kb7 9.Kb8? Kc6 10.Vc3+ Sc5 +- 9...Sc5 10.Vd3+ =.

Přerušení diagonály g1-a7 se šachem (pointa 2.Dc5+!!) vede ke zjednodušení pozice. Další echové překrytí 6.Sc5! a závěrečné přesné manévry věže a krále (i s pomocí patové záchrany) eliminují baterii černého. Výborná studie s rafinovaným obsahem.

6. cena – Vlastimil Babula a J. Polášek (Česko), KaS D1, 6/2023

A6 1.Va7! Kg7 1...Vh4 2.Kf4! Kg7 3.Kg5 Vh1 4.f6+ Kg8 5.Va8+ Kh7 6.Vf8 +- 1...Kg8 2.Ke5! Vd3 3.Kf6 Vd6+ 4.Ke7 +- 2.g5 Vh8 3.Kf4! 3.g6? Vf8! 4.Ke5 c5! 5.Ve7 c4! = 3...Vf8 4.Vc7! Kg8 5.Ke5 Kg7! 5... Vd8 6.Kf6 Vd6+ 7.Ke7 +-; 5...c5 6.Kf6! Va8 7.Vc6! c4 8.g6! fxc6 9.Kxc6 +- 6.g6 c5 6...Ve8+ 7.Kf4 Vf8 8.Kg5 +- 7.Kf4! Kh6! 7...Kf6 8.Vc6+ Kg7 9.Kg5 f6+ 10.Kg4 +- 8.gxf7 Kg7 8...Va8 9.f6! Kg6 10.Ke5 c4 11.Ke6 +- 9.Kg5 Vxf7 10.f6+ Kg8 11.Vc6!! 11.Vxc5? Va7 12.Kg6 Vg7+ 13.fxc7 pat. 11...Kh7 12.Ve6! c4 13.Ve7! Kg8 14.Kg6 +-.

Působivá studie s paradoxním řešením. Bílý nesmí opakovaně vzít pěšce c6 (1.Vxc6? Vh4 nebo 11.Vxc5? Va7) s patovou záchranou černého. Úzká cesta k výhře je podmíněna nevýhodou tahu černého (VZ) po 4.Vc7! Zpracování zanechává silný dojem.

Spec. cena (za předehru) – Serhij Tkačenko (Ukrajina), č. 88, 12/2023

A7 1.Jg5! 1.Jd2? Je8+ 2.Ke7 Jc7 3.d6 Jce6 4.c6 f4 5.Jf3 Sa7 6.Jg5 Sb6 7.d7+ Kc7 8.d8D+ Jxd8 9.Kf8 Kxc6+- 1...Jh5+! 1...Jd7+ 2.Kxc7 Jxe5 3.Kf6 f4 4.d6 f3 5.Je4 Jd3 6.c6 Jb4 7.Kf5 Sa7 8.d7+ Kc7 9.Jg5 f2 10.Je6+ Kxc6 11.d8D f1D+ 12.Jf4 = 2.Kxf5 2.Kf7? Jd7 3.e6 Je5+ 4.Ke7 Sa7 5.Kd6 Jd3 6.c6?! Sc5 mat. 2...Jd7! 3.c6! 3.e6? nestačí pro 3...Jxc5 4.e7 Jg7+ 5.Kg6 Je8 6.Kf7 Jd6+ 7.Kf8 Jd7+ 3...Jxe5 4.c7?! Sxc7 5.d6! Sxd6 5...Sd8 6.Je6 Sf6 7.Jf4! = 6.Je4! Sb8 7.Kg5! Jg7 8.Kf6 Je8+ 9.Ke7 Jg7 9...Jc7? 10.Jd6 mat. 10.Kf6 Jh5+ 11.Kg5 =.

Excelentní předehra k finálové pozici T. Gorgijeva z r. 1929. Na přesný úvodník navazuje správný výběr pěšce k postupu (3.c6!). Následující překvapující oběti pěšců 4.c7!! a 5.d6! s přilákáním střelce na pole d6. Jeho napadením (6.Je4!) získá bílý (dle Gorgijeva) potřebné tempo pro uvolnění pole g5. Zaujme i obsah vedlejších variant.

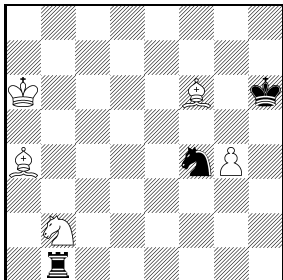
1. čestné uznání – P. Arestov + M. Hlinka (SK), č. 60, 8/2023

A8 1.Vg1+ Ke2! 1...Kf2 2.Kd2 cxb1D 3.Vxb1 Vh3 4.Vb3 = 2.Vb3! 2.Vb4? Sg7 +- 2...Se5! 2...Sf6 Sd4 3.Vg2+ Vxg2 4.Vxd3 = 3.Vg2+! 3.Vxd3? Kxd3+- 3...Vxg2 4.Vxd3! Kf1! 4...Kxd3 pat. 5.Vf3+ Kg1 6.Vf6! 6.Vf1+? Kh2 7.Vh1+ Kg3 +- 6...Sc7 6...Sxf6 pat. 6...Kh2 7.Vh6+ Kg1 8.Vh1+ Kxh1 pat; 6...Sb8 7.Kb2! Sa7 8.Vc6! Sd4+ 9.Kb3 = 7.Kb2! Se5+ 8.Kc1 Sd4 9.Vf1+ Kh2 9...Kxf1 pat. 10.Vf3! 10.Vh1+? Kg3 11.Vh3+ Kf4! +- 10...Ve2 10...Se5 11.Vh3+ Kg1 12.Vh1+ Kxh1 pat. 11.Vh3+ Kg1 12.Vh1+ 12.Vg3+? Kf1! 13.Vf3+ Sf2+- 12...Kg2 13.Vh2+! Kxh2 pat.

I když vychází pozice se zdá neudržitelná, dokáže bílý vykouzlit překvapivou záchranu. Nejprve pěknými tahy 3.Vg2! a 4.Vxd3! pohrozí patem a po ústupu černého krále (4...Kf1!) rozehraje věž. Ta přesnými manévry (6.Vf6! a 10.Vf3!) vynutí pozicií remizu nebo pat.

Jan Sprenger

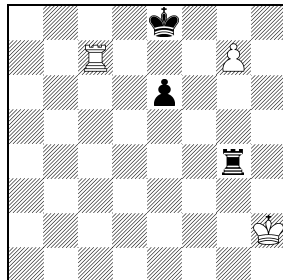
2. čestné uznání

A9 Bílý vyhraje 5+3

Peter Krug

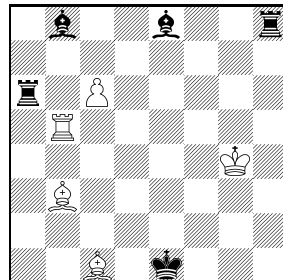
3.–4. čestné uznání

A10 Bílý vyhraje 3+3

Andrzej Jasik

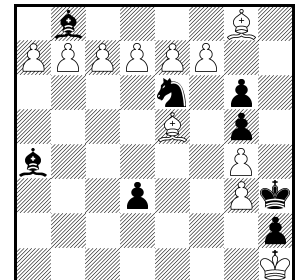
6. čestné uznání

A13 Bílý remizuje 5+5

Michael Pasman

spec. čestné uznání

A14 Bílý vyhraje 11+8

2. čestné uznání – Jan Sprenger (Německo), č. 73, 10/2023

A9 1.g5+ Kh5 2.Se8+ Kg4 3.g6 Ve1! 3...Jd5 4.Sd8! Kf5 5.Sf7 Vxb2 6.g7 Vg2 7.g8D Vxg8 8.Sxg8 +- 4.Sd7+ Kf3 5.Jd3!! 5.Sc6+? Ke2! =. 5...Jxd3 6.Sc6+ Kf4! 6...Ke3 7.Sg5+ Kd4 8.g7 +- 7.Sg5+! Kxg5 8.g7 Jc5+ 9.Kb6! 9.Ka5? Va1+ 10.Kb6 Jd7+! 11.Sxd7 Va8 =; 9.Kb5? Vb1+ 10.Kxc5 Vb8 =. 9...Jd7+! 10.Sxd7 Ve8 11.Sxe8 Kh6 12.g8V! +- 12.g8D? pat; 12.g8J+? Kg7 13.Je7 Kf8 =.

Bílý se nejprve vyhne svůdnosti 5.Sc6+? a obětí dvou figur prosadí postup pěšce. Závěrečnou minoritní proměnou eliminuje patovou nástrahu černého. Hezká, řešitelsky přitažlivá studie.

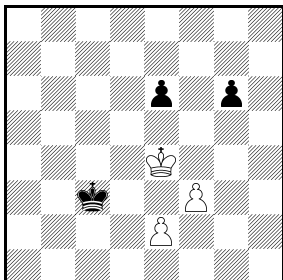
3.–4. čestné uznání – Peter Krug (Rakousko), KaS D1, 10/2023

A10 1.Kh3 Vg1 2.Kh4 e5 3.Kh5 e4 4.Kh6 e3 5.Kh7 Vh1+ (5...e2 6.Vc1!) 6.Kg6 Vg1+ 7.Kf6 Kd8! 7...e2 8.Ve7+ Kd8 9.Vxe2 +- 8.Vc1! (8.Vc2? Vf1+) 8...Vg2 (8...Vg3 9.Vh1) 9.Vc2!! 9.Vh1?! Kd7 10.Vh2 Vf2+! 11.Ke5 e2! =. 9...Vg3 (9...Vg1 10.Ve2) 10.Vh2 10.Ve2? Vf3+ 11.Kg6 Vg3+ 12.Kf7 Vf3+ 13.Kg8 Ke7 14.Vg2 Vf2 =. 10...Kd7 11.Vh3! e2 12.Vxg3 e1D 13.g8D Df2+ 14.Ke5 +-.

Po delší přípravě (přiblížení krále k pěšci) vznikne pikantní hra okořeněná třemi obětní věže (8.Vc1!, 9.Vc2!! a 11.Vh3!). Šestikamenová věžová koncovka s překvapivě bohatým obsahem.

Jaroslav Polášek

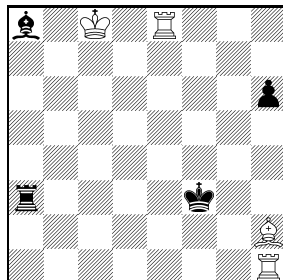
3.–4. čestné uznání

A11 Bílý vyhraje 3+3

Luis Miguel González

5. čestné uznání

A12 č. táhne, bílý vyhraje 4+4

3.–4. čestné uznání – Jaroslav Polášek (Česko), KaS D5, 4/2023

A11 1..Kf4 1.f4?! Kc4! 2.Ke5 Kc3! 3.Kxe6 Kd4! 4.Kf6 Ke4 5.Kg5 Ke3 =. 1...Kd2(d4) 2.e4 Kd3 3.Kg4! Kd4 4.Kh4!! Ke3 5.Kg3 Kd3 6.Kf4 Kd4 7.Kg4! Ke3 7...e5 8.Kg5 Ke3 9.Kxg6 Kxf3 10.Kf5; 7...Ke5 8.Kg5 +- 8.e5 Kd4 9.f4 Ke4 10.Kg5 Kf3 11.Kxg6 Kxf4 12.Kf6 +-.

Ukázková konstrukce záluďné pěškové koncovky. Studie graduje nádherným tahem 4.Kh4!! s vytempováním černého. Pozornost si zaslouží i doplňkové závěrečné echo (po 7...e5 8.Kg5) s posunem o řadu níže.

5. čestné uznání – Luis Miguel González (Španělsko), č. 9, 12/2023

A12 1...Kg2 2.Vee1 Vh3! 3.Kb8!! 3.Veg1?! Kf2 4.Vf1+ Kg2! 5.Kb8 Se4! 6.Ve1 Vxh2 7.Vxh2+ Kxh2 8.Vxe4 Kg3 9.Ve5 Kg4 =. 3...Sd5! 4.Vd1! Sf3 4...Se4 5.Vhe1! Sf3 6.Vd2+ +- 5.Vdg1+! Kf2 6.Vf1+ Kg2! 7.Kc7! Se4! 8.Ve1 Sa8! 8...h5 9.Kd6! Vxh2 10.Vxh2+ Kxh2 11.Vxe4 Kg3 12.Ke5+ +- 9.Va1 Sf3 10.Vag1+! Kf2 11.Vf1+ Kg2! 12.Kd6! Sb7! 12...h5 13.Ke5! Sg4 14.Vfg1+ Kf2 15.Sf4 +- 13.Vb1 Sa8 14.Va1 14...Sb7 15.Vhb1! +- 14...Sf3 15.Vag1+! Kf2 16.Vf1+ Kg2! 17.Ke5! Sc6! 17...h5 18.Kf4 h4 19.Va1! Se2 20.Vhe1 +- 18.Vc1 Sb7 19.Vb1 Sa8 20.Va1 Sf3 20...Sc6 21.Vhc1! +- 21.Kf4! Vh4+ 22.Ke3 Vh3 23.Vag1 mat.

Bílý tahem 3.Kb8!! připraví manévrovací prostor pro věže. Systematickým napadáním střelce a šachováním krále omezuje jeho pohyb i centralizovaný král. V závěru napadne střelce rohová věž (14...Sb7 15.Vhb1! nebo 20...Sc6 21.Vhc1!) a po 20...Sf3 21.Kf4! nezabrání matu. Zajímavá hra na obou stranách s přesným uplatněním převahy.

6. čestné uznání – Andrzej Jasik (Polsko), č. 24, 3/2023

A13 1.Sb2! 1.Vxb8? Sh5+ 2.Kh4 Vxb8 +- 1...Vf8 2.Vxb8 Sh5+! 3.Kxh5 3.Kg3? Vxb8 4.Sc3+ Kf1 5.Sc4+ Se2 +- 3...Vxb8 4.Sc3+! 4.c7? Va5+ 5.Kg4 Vb4+ 6.Kf3 Vxb3+ +- 4...Kf2! 5.c7 Vc8 6.Sd4+ Kf3 7.Sd5+ Kf4 8.Sb7! Va5+ 9.Kh6! 9.Kh4? Vxc7 Vxh7 mat. 9...Vxc7 10.Sb6! =. Braní nehrající figury musí bílý připravit (proto jen drobný konstrukční ústupek). Autorovi se podařil sympatický závěr s echovým napadnutím věží (8.Sb7! a 10.Sb6!), ve kterém dvojice střelců úspěšně vzdoruje přesle věží.

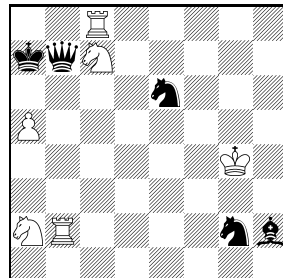
Spec. čestné uznání – Michael Pasman (Izrael), č. 84, 12/2023

A14 1.c8V! 1.c8D? d2 2.d8D Sd6 3.Dxd6 Jd4 4.Dxd4 d1D+ 5.Dxd1 Sc6+ 6.Dxc6 pat. 1...Jc7! 1...d2 2.d8V! (2.d8D? Sd6! 3.Dxd6 Jd4 4.Dxd4 d1D+ 5.Dxd1 Sc6+ 6.Vxc6 pat) 2...Sd6 3.Vxd6 +-; 1...Sc7 2.b8J! d2 3.d8V! +- 2.Vxc7 Sxc7 3.b8J! d2 4.d8V! 4.d8D? Sd6 5.Dxd6 d1D+ 6.Dxd1 Sc6+ 7.Jxc6 pat. 4...Sxd8 4...Sd6 5.Vxd6 d1D+ (5...Sd1 6.f8V!; 5...Sc2 6.a8S!) 6.Vxd1 Sxd1 7.f8V! +- 5.exd8V! Sd1 6.f8V! 6.f8D? Sf3+ 7.Dxf3 d1D+ 8.Vxd1 pat. 6...Sc2 7.a8S! +- 7.a8D? d1D+ 8.Vxd1 Se4+ 9.Dxe4 pat; 7.Vf4? d1D+ 8.Vxd1 Se4+ 9.Vxe4 pat.

Kuriózní pozice s dábelkým řešením, jak zabránit patu. Různé slabší proměny na pěti různých polích vhodně doplňuje i pestrý obsah proměn ve vedlejších variantách. Vylepšení původní verze (Melničenko 1982).

Emil Vlasák

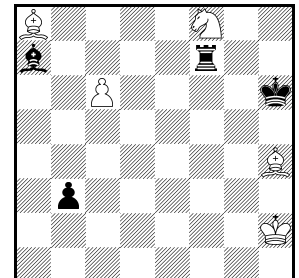
spec. čestné uznání

A15 Bílý vyhraje 6+5

Ilham Aliev

pochvalná zmínka

A16 Bílý remizuje 5+4

Spec. čestné uznání – Emil Vlasák (Česko), č. 68, 9/2023

A15 1.Va8+ 1.Vxb7+? Kxb7 =. 1...Dxa8 2.Jxa8 Je3+ 3.Kf3! Se5! 4.Vb6! 4.Vb1?! Jc4! 5.Vb4! a) 5...Jd6 6.Jb6! Jd4+ 7.Kg4 Jc6! 8.Va4 Ka6 9.Jb4+ Jxb4 10.Vxb4 Kxa5 =; b) 5...Jd2+ 6.Ke2 Sd6 7.Va4 Jb3 8.Jb6 Ka6 9.Jc4 Jed4+ 10.Kd1 Sc5 =; c) 5...Jxa5 6.Jb6! Jc6 7.Jc8+ Ka8 8.Vb6 Sc7 9.Vb1 Jc5 =. 4...Jc2! 4...Jf4 5.Vb5 Jfd5 6.Ke4 Ka6 7.Vb3 Sh2 8.Jb6 Jxb6 9.Vxb6+ Kxa5 10.Vb2 Sg1 11.Vb1 Sf2 12.Kf3 +- 5.Ke4 Jc5+ 6.Kxe5 Jd7+ 7.Kd6! 7.Kd5? Jxb6+ 8.Jxb6 Ka6 9.Jc4 Je3+! 7...Jxb6 8.Jxb6! 8.axb6+?! Kb7!! 9.Jc3 Je3 10.Kc5 Kxa8 =. 8...Jd4 9.Jb4 Jb3 10.Kc6!! Jxa5+ 11.Kc7 +-.

Sice náročná analýza svůdnosti 4.Vb1?!, avšak jezdcový matový obrazec (po přípravě 8.Jxb6! a 10.Kc6!) se musí líbit. Studie s výraznou přidanou hodnotou (převod vzdáleného krále) je opravou nekorektní miniaturní verze (Čs. šach 1980).

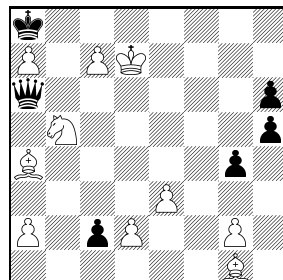
Pochvalná zmínka – Ilham Aliev (Ázerbájdžán), č. 47, 6/2023

A16 1.c7! Vxc7 1...Vxf8 2.Sd8 Vf2+ 3.Kg3 Vc2 4.Se4 Vc4 5.Sf5 b2 6.Sf6 Vxc7 7.Sxb2 =. 2.Sg5+! Kh5 3.Sf3+ Kxg5 4.Je6+ Kf5 5.Jxc7 b2 6.Jb5 Sb8+ 7.Kh3! b1D 8.Se4+ Dxe4 9.Jd6+ Sxd6 pat.

Oku lahodící studie s vtipnou patovou záchranou.

Harold Van der Heijden

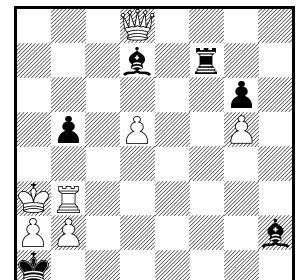
pochvalná zmínka

A17 Bílý vyhraje 10+6

Michal Hlinka + Ľuboš Kekely

pochvalná zmínka

A18 č. táhne, bílý remizuje 7+6

Pochvalná zmínka – Harold Van der Heijden (Nizozemsko), č. 46, 6/2023

A17 1.c8D+ Dxc8+ 2.Kxc8 c1D+ 3.Sc2! g3 3...Dxc2+ 4.Jc7+ Kxa7 5.e4+ Dc5 6.Sxc5 mat. 4.a3! 4.a4? h4 5.a5 h5! 6.a6 h3 7.gxh3 h4 +- 4...h4 5.a4 h5 6.a5 6.e4? Dxc1 7.Sb3 Dc5+ =. 6...h3 7.gxh3 h4 8.a6! g2 9.Sf2! 9.Sh2? Dxc2+ 10.Jc7+ Kxa7 +- 9...g1D 10.Sxg1 Dxc1 11.Se4 mat.

Luděk oslavil sedmdesátku

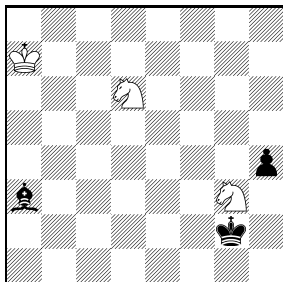
Jaroslav Polášek

Přesné postupné vytempování černého (4.a3!, 8.a6!) s paralyzovanou dámou po pěkném 3.Sc2!. Ta je nucena v důsledku nevýhody tahu (VZ po 9.Sf2!) opustit sloupec c, což vede k matu.

Pochvalná zhminka – M. Hlinka + Ľuboš Kekely (Slovensko), č. 61, 8/2023
A18 1...Sd6+ 2.Vb4 Vf3+ 3.b3 Vf8 4.Dxf8 Sxf8 5.d6 Kb1! 5...Sxd6 pat. 6.Ve4!! 6.Vd4? Sg7 7.Vd1+ Kc2 8.Vh1 Sc3 +-; 6.Vh4? Sxd6+ 7.b4 Kc2 8.Vh2+ Kd3 +-. 6...Kc2 6...Sxd6+ 7.b4 Sf5 8.Ve1+ Kc2 9.Ve5! Sxe5 pat. **7.b4! Sxd6 7...Kd3 8.Ve1! Kd4 9.Vf1! Sxd6 10.Vf6 Se5 11.Vxg6 =; 7...Kc3 8.Ve3+ Kc4 9.Vc3+! Kxc3 pat. 8.Ve5 Kc3 8...Sxe5 pat. 9.Vxb5! Sxb5 pat.**

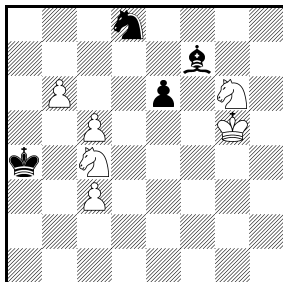
Černý zavře bílého krále 2...Vf3+ a získá dámu. V beznadějně pozici se bílý zachrání klíčovým tahem 6.Ve4!! umožňujícím po 7.b4! syntézu několika nabízejících se patů.

Peter Krug
pochvalná zhminka

A19 Bílý remizuje 3+3

Volodymyr Samilo
pochvalná zhminka

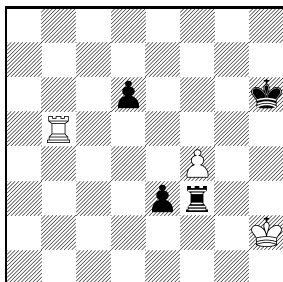
A20 č. táhne, bílý vyhraje 6+4

Pochvalná zhminka – Peter Krug (Rakousko), č. 86, 12/2023
A19 1.Jdf5! 1.Jde4? h3 2.Jf5 h2 3.Jh4+ Kh3 4.Jf3 Sc5+! +-; 1.Jgf5?! h3! 2.Je4 h2 3.Jh4+ Kh3 4.Jf5 Sc5+ 5.Jxc5 h1D 6.Jd6 Dc6 +-. 1...Sc5+ 2.Ka6!! 2.Kb7? h3 3.Je4 Sf2 4.Jh6 Sh4 5.Jf5 Kf3! 6.Jd2+ Ke2! 7.Jxh4 h2 +-. 2...h3 3.Je4 Sf2 4.Jh6 Se3! 5.Jg4 Kf3 6.Jef6 Sg5 7.Je5+! 7.Jh2+? Kg2 8.Jh7 Sf4 9.Jg4 Kf3 10.Jhf6 Sg3 11.Kb5 Kf4 12.Kc4 Sh4 13.Kd3 Sxf6 14.Jh2 Kg3 +-. 7...Kg2 8.Jfg4 Sf4 9.Jd3 Sg3 10.Je3+ Kf3 11.Jf1 Sd6 12.Jd2+ Ke3 13.Je4! h2 14.Jdf2! Kf3 15.Jf6! Kxf2 16.Jg4+ =.
 Bílý precizní jemnou hrou (2.Ka6!!, 7.Je5+!) dokáže zadržet postoupěho krajního pěšce. Zaujímou i vedlejší varianty s proměnou dámy (-+ nebo =). Poučná konstrukce pro praktické hráče.

Pochvalná zhminka – Volodymyr Samilo (Ukrajina), č. 32, 4/2023
A20 1...Kb5! 1...Sxg6 2.b7! Jc6 3.Je5 Jxe5 4.b8D +-. 2.Jd6+! 2.b7? Jxb7 3.Jd6+ Jxd6! = 2...Kxc5 3.b7 Jxb7 4.Jxb7+ Kd5! 5.Jf4+ 5.Je7+? Kc4 6.Jd6+ Kxc3 7.Jxf7 e5! =. 5...Kc4 6.Je2! 6.Jd6+? Kxc3 7.Jxf7 e5! 8.Jg2 Kd3! 9.Jd6 e4 10.Jf5 e3! =. 6...Sg8! 7.Jd6+ Kd3 8.c4! Kxe2 9.c5 e5 10.c6 Sd5! 11.c7 Se6 12.Kf6! +-. 12.Je4? Sc8! =.

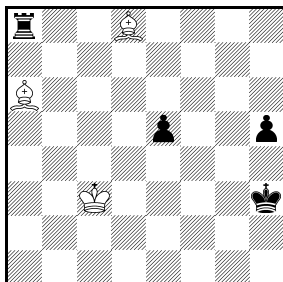
Oboustranně zajímavá hra lehkých figur se syntézou známých motivů, ve které bílý po oběti jezdce (8.c4!) dominuje.

Luděk Sedlák
pochvalná zhminka

A21 Bílý remizuje 3+4

Amatzia Avni
spec. pochvalná zhminka

A22 Bílý remizuje 3+4

Pochvalná zhminka – Luděk Sedlák (Česko) KaS D1, 11/2023
A21 1.Vb6! 1.Vd5? Vf2+! 2.Kg3 Vd2 3.Va5 d5 4.Kf3 d4 +-. 1...Kh5! 2.Vxd6 Kg4 3.Vg6+! 3.Ve6? Vf2+! 4.Kg1 Kf3! 5.f5 e2 6.f6 Vg2+ 7.Kh1 Vg5 8.f7 Vf5 9.Ve7 Kf2 +-. 3...Kxf4 4.Ve6! Vf2+ 5.Kg1 Kf3 6.Vf6+ Ke2 7.Va6! Vf8 8.Va2+ Kf3 9.Kf1 Vb8 10.Vf2+ 10.Va1? Vh8 11.Kg1 Vg8+ 12.Kh2 e2 +-. 10...exf2 pat.

Odhlečená verze (ve srovnání s D3, 11/2023) bez náročného řešení. Bílý se vtipným tahem 3.Vg6+! zbaví pěšce a přesnými tahy 4.Ve6! a 6.Vf6+! umožní převod věže 7.Va6! k bočnímu šachu s patovým zakončením.

Spec. pochvalná zhminka – Amatzia Avni (Izrael), č. 67, 9/2023
A22 1.Sf1+ Kg3 1...Kg4 2.Se2+ Kf5 3.Se7 =. 2.Sf6! e4 2...Kf4 3.Se2 Va3+ 4.Kc4 Vh3 5.Kd5 =; 2...Ve8 3.Sc4! h4 4.Sf7 =. 3.Se2 h4 4.Sxh4+! Kxh4 5.Kd4 a) 5...Ve8 6.Ke3 =, např. 6...Kg5 7.Sf1 Kf5 8.Sg2 Ve7 9.Sh1; b) 5...Va4+ 6.Ke3 Kg5 7.Sb5 Vb4 8.Sd7! Kf6 9.Kf4 =.
 Bílý musí obětovat střelce a získat čas k blokaci pěšce. Tím vznikne poziční echová pevnost sloupec – řada s paralyzováním černého krále. I jednoduchost může mít své kouzlo.

Stanislav Nosek – rozhoďčí, Dačice 22. 1. 2024

S Ludkem Sedlákem (* 6. 1. 1954, Roztoky u Prahy) se známe už od konce sedmdesátých let minulého století.

Luděk byl sice o tři roky starší, ale oba jsme začali skládat studie přibližně ve stejné době (já už v roce 1973, Luděk o rok později). Setkávali jsme se mj. na pravidelných soustředěních Československých šachových skladatelů a obdivovali studie toho druhého. Jako lektora jsme tehdy ještě zažili jednoho z dvou prvních českých vel mistrů ve skladbě – dr. Jindřicha Fritze (1912–1984).

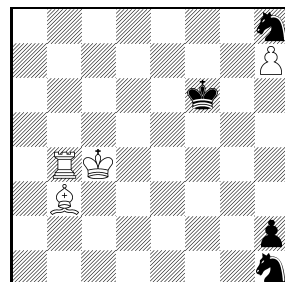
Ludčkova kariéra se slibně rozjela, do roku 1983 publikoval okolo 70 skladeb, za které získal cca 20 vyznamenání. Dvě jeho studie se dokonce dostaly do *Alba FIDE 1974–1976*. Poté však u něj převážily jiné zájmy a skladatelskou činnost „dočasně“ přerušil. Jak se později ukázalo, tato dočasnost trvala více než 30 let. Sám říká, že zpět k šachovým problémům ho přivedla náhoda, když mi v roce 2013 ukázal jednu ze svých pěšcových studií. Ta mne zaujala, doplnil jsem vstupní hru a řešení obohatil ostrou protihrou černého. Stará studie v novém hávu pak jako společná práce získala speciální čestné uznání v dvouleté soutěži Čs. šachu 2013–2014. Pro Ludka to byl impuls k tomu, aby se vrátil ke své dávné lásce – šachovým problémům. Obnovil kontakty se současnými českými problémisty a postupně uveřejnil dalších přibližně 30 skladeb, z nichž 10 bylo oceněno v různých soutěžích.

Luděk vystudoval Fakultu tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy (kombinaci tělesná výchova a matematika). Má tři děti, dva vnuky a dosud učí matematiku a tělocvik na radotínském Gymnáziu Oty Pavla. Šachy zůstávají jeho největším koníčkem. Kromě skládání hraje za Caissu Roztoky, účastní se pravidelných schůzek pražských problémistů, publikuje články v časopisech a na šachových serverech. Přesto tvrdí, že víc než všech šachových úloh si cení zatím nekončící série 51 startů na slavném běžeckém závodě Velká kunratická.

Jako drobný dárek k narozeninám jsem vybral 12 studií z prvního Ludčkova skladatelského období, najdete je v rubrice Zábava na str. 84. Luděk měl vždy rád jednoduché a zapamatovatelné pozice s vtipným řešením, takové, které osloví i praktické hráče. Doufám, že potěší i vás, čtenáře.

Přejme Ludkovi, aby mu zdraví dál sloužilo a mohl na „kunratické“ překonávat rekordy v počtu startů, a aby nás nepřestal překvapovat svými šachovými skladbami – tak, jako ve svém novém originálu!

Luděk Sedlák (originál)

Bílý vyhraje

1.Kc3! Nečekaný úvodník. Král uvolňuje dráhu jak střelci (aby zadržel pěšce „h“), tak i věži (aby mohla na g4). Nejde 1.Kc5? Jf2 2.Sd5 Jd3+ s vidličkou. Svůdnost 1.Kb5?! rozebereme v poznámce k 5...Jh3. **1...Jf2(g3) 2.Sd5 h1D 3.Sxh1 Jxh1 4.Vg4 Jf2 5.Vg8 Je4+!** Po 5...Jh3 6.Vxh8 Kg7 7.Vg8+ Kxh7 8.Vg4! Jf2 9.Vf4! černý jezdec neunikne (9...Jh3 10.Vh4+). Po 1.Kb5?! by nyní přišlo 9...Jd3 s remizou. **6.Kd4 Jd6! 7.Vxh8 Kg7 8.Va8!** Co nejďaleko jezdec! Jak uvidíme dále, po ústupech na b8 či d8 se černý zachrání vidličkou a 8.Vf8? Kxh7 9.Ke5 vyvrací 9...Kg7! = **8...Jf7** Po 8...Kxh7 jezdec padne, např. 9.Ke5 Jf7+ 10.Kf6 Jd6 11.Va7+ atd. **9.Va7 Kh8 10.Ke4 Jg5+!** Po 8.Vb8? by nyní přišlo 10...Jd6+ s vidličkou. **11.Kf5 Jxh7 12.Kg6 Jf8+!** Po 8.Vd8? by teď byla věž na d7 na bráni. **13.Kf7 a vyhraje.**

Březnová schůzka s Yochananelem Afekem (zcela vpravo). Zleva Emil Vlasák, Jaroslav Polášek, Luděk Sedlák a Míla Vanka